

С Т А Н О В И Щ Е

От: доц. д-р Емилия Георгиева Вайсилова
Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“
Научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“ (Счетоводна отчетност в нефинансовия сектор) в УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Калинка Христова Илиева*

Тема на дисертационния труд: *Счетоводно представяне на дейността по сегменти на предприятията от нефинансовия сектор в условията на глобализация*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд, съгласно Заповед №76/18.01.2022г. на заместник ректора по НИД и международно сътрудничество на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Докторантката се е обучавала по докторска програма към катедра „Счетоводство и анализ“, Финансово-счетоводен факултет на УНСС по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“ (Счетоводна отчетност в нефинансовия сектор), съгласно Заповед на Ректора на УНСС №964/20.04.2015 г. Първоначално обучението е осъществявано в редовна форма, но със Заповед на зам.-ректора по НИД на УНСС №2869/01.12.2017 г. е трансформирано в задочна форма. Следват едно удължаване и две едногодишни прекъсвания на докторантурата, в резултат на което крайният срок на обучението е 11.03.2022 г. Със Заповед на Ректора на УНСС №188/01.02.2022 г. докторантката е отчислена с право на защита.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е в обем от 297 страници, от които 280 страници основен текст, структуриран в увод, три глави и заключение. Извън основния текст са посочени още: библиография; списък с таблици, графики и фигури;

таблица с използвани съкращения и приложение (анкетна карта). В изложението са представени 38 графики, 21 таблици и 2 фигури, които кореспондират с текста и служат като доказателство за обособените изводи.

В процеса на изследването докторантката ползва и цитира голям брой фундаментални наши и чуждестранни теоретични и емпирични научни изследвания, нормативни документи и интернет източници, свързани с разглежданата тематика – общо 123 научни източника, от които 26 на български език, 50 на чужд език, 16 нормативни документи и 31 интернет източника. Литературните източници са коректно цитирани под линия в основния текст на разработката.

Дисертационният труд е написан в научен стил и отговаря на изискванията за научно изследване. В съдържателно отношение той е задълбочено и завършено изследване с теоретико-практическа насоченост. Актуалността на темата е добре аргументирана в увода на изследването, където е изведена и необходимостта от неговото провеждане.

Коректно формулираните в дисертационния труд обект, предмет, цели и работна теза на изследването са създали добра основа за осъществяване на аналитично проучване, с приноси от научен и научно-приложен характер, отнасящо се до счетоводната информация за дейността на предприятията по сегменти.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Предложеният дисертационен труд представлява самостоятелно и оригинално научно изследване и съдържа убедителни доказателства за постигнатите резултати, по-съществени от които са следните:

➤ В резултат на критичен анализ на научната литература и на нормативните изисквания, регламентиращи отчитането по сегменти, **авторът сполучливо аргументира своите позиции** по отношение на **няколко възлови въпроса**, а именно: **първо** – нарастване ролята и значението на счетоводното представяне на дейността по сегменти в два аспекта - за мениджърите на предприятието и за външните потребители на информация от финансовите отчети; **второ** – необходимост от неизбежни изменения, допълнения и подобрения в постановките на МСФО 8 Оперативни сегменти, целящи задоволяване на съвременните информационни изисквания на всички засегнати от сегментното отчитане страни и повишаване качеството на сегментната отчетност; **трето** – качествените характеристики, които оповестяваната информация за дейността на предприятията по сегменти трябва да притежава, за да отговори на нуждите на потребителите на финансовите отчети и да бъде полезна за вземане на обосновани икономически решения; **четвърто** – възможностите за повишаване полезността на сегментната информация на основата на притежаваните качествени характеристики при съобразяване с основното ограничение „разходи–ползи“; **пето** – проблемните области при отчитането на дейността по сегменти, като се представят насоки за внасяне на

организационни и методологични подобрения, свързани със създаването и оповестяването на счетоводна информация за дейността на предприятията по сегменти, в съвременните условия.

➤ Налице е умело боравене с инструментариума на научните изследвания, видно от реализираното емпирично изследване на сегментните оповестявания на водещи европейски компании с глобална дейност и на компании, търгувани на Българската фондова борса. Чрез анализ на данните за сегментните оповестявания на българските нефинансови компании, както и на сравнителен анализ, със същите данни на водещи европейски компании, са формулирани изводи и насоки за усъвършенстване на счетоводното представяне на дейността по сегменти на компаниите, търгувани на капиталовия пазар у нас. На база проведено емпирично анкетно проучване сред потребители на сегментна информация, оповестявана от търгуваните на капиталовия пазар у нас компании, докторантката формира препоръки за усъвършенстване на счетоводното представяне на дейността на предприятията по сегменти.

➤ Изчерпателно и точно са дефинирани целта и задачите и те са изпълнени. Изследователската теза, както и произтичащите от нея три хипотези са доказани в хода на научното изследване.

➤ В дисертацията се разглеждат въпроси на теорията, но нейното основно значение е свързано с практическите изследвания и резултати. Осъществено е едно професионално и компетентно изследване, с ползване на точна терминология, добър стил и език.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Приемам приносите, посочени в автореферата. По мое мнение посочените от докторантката научно-приложни приноси, показват задълбочени теоретични познания в изследваната проблематика, както и умение за провеждане на самостоятелни научни изследвания. Те са реални, обективно отразяват основните постижения в цялостното изследване и отговарят на изискванията към дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен “доктор”.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Представени са шест самостоятелни публикации, свързани с дисертационния труд за периода 2016–2018 година. Една от публикациите е публикувана в колективна монография, две в специализирани списания, три са доклади в международни научни и научно-практически конференции, в т.ч. две в чужбина на английски език. Всички публикации съдържат съществени моменти от дисертационното изследване. Като обем и качество те съответстват на изискванията за получаване на ОНС „доктор“.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът на дисертационния труд е в обем от 53 страници. В него в синтезиран вид са отразени: целите и задачите на изследването; изследователската теза и произтичащите от нея три хипотези; акцентите на отделните глави; приносите на автора. Разработен е в съответствие с изискванията за неговото оформяне и съдържа декларация от автора за оригиналност на проведеното изследване.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам критични бележки към разработката. Считаю, че тя представлява едно цялостно и завършено научно изследване, с ясно формулирана проблематика и адекватно подбрани методи и средства за изследване. В нея се вижда задълбоченост, практическо познаване на изследваната тема, както и добра теоретична подготовка. Поставените цел и изследователски задачи са постигнати. С изследването е доказана основната теза, предоставени са значителни и достоверни аргументи за проверка на основните хипотези, които в хода на разработката са потвърдени.

Препоръчвам на докторантката да продължи да работи по изследваната проблематика в посока на практическо ѝ приложение, за да се постигне реално усъвършенстване на счетоводното представяне на дейността на предприятията по сегменти, в условията на глобализация.

При прочита на дисертацията в мен не възникнаха допълнителни въпроси.

8. Заключение

Дисертационният труд *„Счетоводно представяне на дейността по сегменти на предприятията от нефинансовия сектор в условията на глобализация“* представлява сериозно и логически издържано научно изследване. Трудът отговаря на всички критерии и изисквания за присъждане на образователната и научна степен „доктор“, съгл. чл. 6, ал. 3 на ЗРАСРБ.

С убеденост давам своята **положителна оценка** и препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят на **Калинка Христова Илиева** образователната и научна степен **„доктор“** в професионално направление 3.8 „Икономика“, научна специалност **„Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Счетоводна отчетност в нефинансовия сектор)“**.

25.02.2022 г.

гр. София

Изготвил становището:

/доц. д-р Е. Вайсилова/